

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-né felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-setéteri és iskola-utca sarkán lévő Radics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések, és felszömlélások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

V. évfolyam.

Vasárnap 1896. évi Junius 14-én.

24. szám.

Versecz 1896. június 11.

Nagyfontosságú s városunk népoktatásügyének terén korszakot alkotó határozatot hozot a mult esütörtökön Pálffy főispán elnökle alatt tartott közgyűlésében a közigazgatási bizottság.

Elhatározta ugyanis, hogy azon a régi anomálián, — mely a város és a gör. kel. szerb felekezeti iskolák közt fenálló viszonyban nyilvánul, s mely eddigelé, ha nem szivesen is, de a lakosság által türegett — végre valaha segíteni fognak.

Rendezni kívánnak egy oly ügyet, mely az egész országban páratlan a maga nemében, melyről már sok esztendő óta szól az ének, de a mely ügynek bolygatásától eddigelé annyira fáztak a város atyái és szövivői.

Ez a nevezetes anomália ugyanis abban áll, hogy a város lakossága bár nagy áldozattal községi tanintézeteket tart fel, (a rom. katolikusok, evangélikusok, izraeliták feladták felekezeti iskoláikat), mégis a gör. kel. szerb felekezeti iskolák összes fentartási költségeit a város lakosai fedezik — fedezik pedig a nélkül, hogy azoknak az iskoláknak beléletére, szellemére legkisebb befolyást gyakorolhatnának. Fizet a lakosság mint a köles, de nincs a mellett semmi joga az általa fentartott iskolában.

Régen érezte már a lakosság ezt a sérelmet, de türt. Az utóbbi időben azonban a milleniumi ünnepek alkalmával a nevezett gör. kel. iskolák oly ünneprontó magatar-

tást tanúsítottak, hogy szinte forrongásba jött miatta a hazafias lakosság.

A közmegbotránkozásnak egyik városi képviselő (Dr. Haag ügyvéd) kifejezést is adott, midőn a közigazgatási bizottság f. é. május hó 16-án tartott ülésében következő interpellációt intézte **S e b e s z t h a** Károly kir. tan. tanfelügyelőhöz:

1. A m. kir. közoktatásügyi miniszter úrnak a f. évi május 9. megtartandó volt iskolai ünnepélyekre vonatkozó rendelete közöltetett-e a helybeli gör. kel. szerb elemi iskola vezetőségével, illetve tanítói karával?

2. Van-e tudomása a kir. tanfelügyelő úrnak, hogy a nevezett iskola két diszes s a város tetemes anyagi hozzájárulása mellett épült épületére az ünnepélyek tartama alatt nemzeti zászló ki nem tűzetett?

3. Van-e tudomás arról is, hogy a város összes tanintézetei által a „Hymnus” közös elneklése czéljából rendezett tömeges felvonulásra, illetve a polgarmester úr által a tanuló ifjusághoz intézett hazafias ünnepi beszédre a nevezett tanintézet tanítóikara és összes növendékei az ünneplő közönség és többi tanintézet növendékeinek megbotránkozására hétköznapi ruhában a növendékek javaresze mocskosan és meztláb s a többi tanintézet növendékeitől eltérőleg minden ünnepi jelvény, dísz és zászló nélkül vonultak fel!

4. Tekintettel az előadottakra szándékozik-e a kir. tanfelügyelő úr a legszigorúbb vizsgálatot megjeitni s az eredményhez képest a vétkes avagy mulasztó tanítói kart, esetleg az intézet egyéb vezetőségét törvényadta joganál fogva felelősségre vonni.

Sebesztha tanfelügyelő ezen interpellációra a következőleg válaszolt:

1) A közokt. miniszter úrnak a május 9-iki iskolai ünnepélyekre vonatkozó rende-

letét a miniszter úr közvetlenül maga küldte meg az egyházi hatóságoknak s így a verseczi szerb püspök urnak is. Ennek, valamint a főispán úr és a tanfelügyelő személyes megkeresése alapján a helybeli gör. kel. szerb iskola iskolaszéke fel lett hívva a püspök részéről az isk. ünnepély megtartására. A tantestületet közvetlenül **Milits** főt. igazgató úr hívta fel az ünnepély megtartására.

2) Úgy arról, hogy a szerb iskolai épületre a nemzeti színű zászló ki nem tűzetett, valamint arról is, hogy annak kitűzésére az iskolaszéket a szerb püspök úr írásban felhívta, sőt ez ügyben **Gersich** Dusan titkár urat személyesen is elküldte, az iskolaszéki elnök úr ennek kitűzését határozottan megtagadta, — tudomásom van.

3) Hogy a szerb iskolás gyermekek szándékosan rongyos ruhában jelentek volna meg az ünnepélyen, ezt megállapítanom nem sikerült, sőt a tanítók határozottan állítják hogy a gyermekeket ünneplő ruháik felvételére utasítottak, azonban állítólag sok szegény gyermek jár az iskolába, kiknek nincs ünneplő ruhájuk. Azt azonban megtudtam, hogy a tanítók a felvonulásra, az iskolák feldíszítésére zászlókat és jelvényt kértek az iskolaszéki elnök úrtól, a mit azonban nem kaptak, mivel az emök úr állítása szerint erre a czélra az iskolaszéknek nem volt pénze.

4) Vizsgálatot vagy megtorló intézkedést azon egyszerű oknál fogva nem tehetnek, mivel ehhez törvényes jogom nincs. A felekezeti iskolák felett a fegyelmi jo-

Tárcza.

Donna Sol meséje.

Donna Sol!

Oly könnyen írom le ezt a nevet, pedig ha arra a fölséges, titokzatos és félelmetes fogalomra gondolok, melyet megjelöl, szomorúság fog el. Olyan hatással van rám, mint a Halál, az Élet, az Örökkévalóság rejtelmes fogalma.

Soha sem láttam Donna Sol-t a tulajdon szememmel és hálát adok Istenemnek, hogy nem láttam. Csak a tükörképe villant föl előttem egy pillanatra és az is majd hogy meg nem vakított.

Mert emlékszem egy szerény tükörre, a mely sokáig észrevétlenül ott függött valamelyik klub dohányzójának sarkában. A végzet úgy akarta, hogy Donna Sol ragyogó alakja egyszer a tükör elé lépett és a tükör ekkor egy pillanatra maga is ragyogni kezdett. Vakítóan, mint egy égi test. Aztán elvesztette a fényt örökre és én megvakult cserepeit viszontláttam — a bolondok házában.

Nemrégiben történt, hogy a következő levelet kaptam:

Kedves barátom.

Nem tudom, nem vagyok-e szerénytelen, ha azt hiszem, hogy futólagos ismeretségünk alatt némi rokonszenvet mutattál irántam. Ha

nem csalódom föltevésében akkor légy szives holnap 3—4 óra közt mostani szállásonon fölkeresni. E kérésem teljesítésétől talán boldogságom és életem függ. Lakom a Forgács-fele gyógyító intézetben.

Litvay.

Megdöbbenve tettem le a levelet . . . A Forgács-fele intézet „idegbetegek számára”, — bolondok háza. Sejtelmem sem volt róla, hogy a szegény Litvay ott van, és nem tudtam elképzelni, hogyan került oda. Tegeztük ugyan egymást és én valaha barátomnak neveztem, de azért alig tudtam róla egyebet, mint hogy jó fiu és hogy szeret jó szivarokat szívni. Az én szememben az marad a legjellemzőbb tulajdonsága, hogy hivatott, szakértő, mondhatnam született dohányos volt.

Mert nem minden dohányos ilyen. A legtöbb ember értelem és érzés nélkül füstöl, a legtöbbnél a dohányzás csak a fiatalkori vásottság folytatása. Vannak türelmetlen és rosszízű emberek, a kik a fogukkal harapják le a szivar végét, az ujjakkal megrepesztik a dohánylevelet és a hamut az asztal sarkához verik. Sőt vannak emberek, a kik cigarettapapírossal ragasztják körül a szivart . . . Es duhbe jönnek a barbarok, ha az elkínzott szivar oldalvast ég és megmarja a nyelvüket!

Az én Litvay barátom hivatott dohányzó volt a kinek a fogai közt a legrosszabb szivar is jól égett, valamint Paganini kezében a leg-

hitványabb hegedű is szépen szólt. Ő rendszert hozott a szivarozásba és élvezetté nemesítte a rossz szokást. Különbben szelid, haligatag és intelligens arcú fiu volt, a ki azelőtt fél éjszakán át ott ult a klubbeli dohányzóhintaszékén, vastag havannájából szakadatlanul kékes felleget eregetve a plafond félé.

Nemrégiben feltűnt nekem, hogy a Litvay hintaszéke uresen áll a dohányzóban. Kérdést intéztem a komornyikhoz.

— Litvay nagyságos ur már jó ideje, hogy nem jár ide . . . Van már egy fél éve . . . Azt hiszem, betegeskedik . . .

Sajnálkoztam a szegény fiun, aztán megfeledeztem róla. A levele megint emlékembe idézte.

Másnap kisettem a Forgács-intézetbe. Nem szivesen járok ilyen helyen, mert mindig kellemetlen módon eszembe jut az önkéntes mentők malócziózus jelgéje: Mindnyájunkat érhet baleset. Az intézet egy jövedvű nyaralóstilusban épült ház, lombos kert közepén. A főorvos szivesen fogadott és a kerti pavilonba kalauzolt.

— Ott fogja találni a beteget. Nem kell tartania semmitől, mert szelid beteg . . .

Tényleg ott találtam Litvayt, Vászónruha volt rajta és szalmakalap a fején. Mosolyogva jött felém és kezet nyújtott. Az arcán nem látszott semmi változás, csak a szürke szemének volt valami bánatos, ködös tekintete, mintha finom szivarfüst kavargogna a pupillája előtt.

got maga a felekezeti hatóság gyakorolja és sajnos, ebbe a tanfelügyelőnek még bele szólási joga sincs.

Minthogy azonban magam a legelső sorban meg vagyok arról győződve, hogy a május 9-én tartott iskolai ünnepélyen a helybeli gör. kel. szerb iskola nemcsak hogy nem tanúsította a hazafias érületnek azon mérvét, melyet a haza minden polgárától minden iskolától jogosan meg kell követelnünk, hanem az ezen iskolát vezető iskolászék még saját legfőbb egyházi hatóságának felhívásával is daczolva s a város hazafias polgárságának érületével is tüntetőleg szembeszálva, hazaellenes magatartást tanúsított, s ezzel a legszembeszökőbben kimutatta, hogy az iskola vezetését s az ifjúság nevelését kezeiben hagyni nemcsak hogy nem lehet, hanem egyenesen veszedelmes is, s minthogy másrészt arról is megvagyok győződve, hogy az ily káros és vétkei iránynyal szemben semmi nemű fegyelmi eljárás vagy megtorlás ezelőz nem vezethet, hanem ez ellenében az egyedüli orvoslat csak is abban található fel, ha ez iskolák a felekezeti felügyelet aló kivételnek, illetve ha ez iskolák fentartásának főforrását a községi segélyt ez iskoláktól megvonjuk: a következő határozati javaslatot terjesztem be:

A közig. bizottság megkeresi a város törvényhatósági közgyűlését, hogy a versecz-városi gör. kel. szerb felekezeti iskoláktól a községi segélyt vonja meg és az eddigi segélyt csak az esetben nyutsa újból a szerb iskoláknak, ha azok községiékké alakítatnak át.

Indokolás.

Minthogy a f. évi május hó 9-én a m. kir. közokt. minister rendeletére országosan s így városunkban is megtartott millenaris iskolai ünnepély alkalmával a gör. kel. szerb felekezeti iskolák magatartásából, vagy is azon sajnos tényből, hogy az iskolák tanulói az ünnepélyen nemzeti zászló és jelvények nélkül, sőt állítólag szándékos tüntetés céljából hétköznapi rongyos ruhákban vettek részt, az iskola-épületet még saját főhatósá-

— Vártalak, mondta. Köszönöm, hogy eljöttél.

Leültünk és én ösztönszerűen kivettem a szivartárczámot.

— Rágyujtasz? — kérdeztem.

— Köszönöm, nem! És ha megtudod alani, arra kénelek, hogy te se gyujts rá, mert nem szenvedhetem a dohányfüstöt . . .

Kevés gondolkodás után elmondta, hogy miért hivatott.

— Kissé hosszadalmas leszek, de ha rövidebre fognám, attól kellene tartanom, hogy nem értesz meg.

Hallottad már hírét a kubai Detmal cégének? Alkalmassint nem, mert Detmal, a ki a szivargyárosok királya, csak néhány angol klubnak és egy pár udvarnak szállít. Nem régebben megessett, hogy Detmal kubai ültetvényein olyan remek dohány termelt, a melyhez foghatóról nem tudnak a szakértők. Az időjárás különös konstellációinak volt köszönhető ez a termés és meglehet, hogy ezek a konstellációk a világ végeig soha sem fognak többet így bekövetkezni. Az öreg Detmal ekkor kiválogatott a termésből egy tucsat dohánylevelet és sajátkezűleg készített két szivart, azzal az utánozhatatlan művészettel, melyet soha senki sem fog tőle eltanulni.

Detmal később bevallotta, hogy mikor ezt a két szivart megteremtette, felülmulta önmagát az egyiket elkeresztelte Donna Sol-nak, a másikat Donna Luná-nak.

E szivarok értéke, nem is fejezhető ki pénzben. Laikus ember nem tud magának fogalmat alkotni róluk. Némileg mégis meg fogsz érteni, ha azt mondom, hogy a mi Shakespeare volt az írók közt, Nagy Sándor a hódítók közt, Paganini a hegedűsök közt, Sandor gróf a kocsisok közt, a mi a Mont Blanc a hegyek közd, Páris a városok közt, a mi a nap és a hold az égi testek közt, az volt Sol és Luna a szivarok közt.

Tavaly hallottam először e szivarokról, mikor az egész világsajtót bejárta a hír, hogy

guk rendeletére sem diszitették fel nemzeti zászlóval, — mindenkinek sajnálatos alkalma volt meggyőződni arról, hogy ez iskolákban az ifjúságot hazafias szellemben nem nevelik, sőt a hazafias érület megnyilatkozása ellenében tüntető szembeszállásra készítik s ekként azokat a haza többi polgáraitól elidegenítik.

Minthogy ezen sajnálatos alkalommal történtek kétségbevonhatlanul kitüntették, hogy ezen iskolák mai szervezetükben még saját főhatóságukkal szemben is dacolni képesek s még azzal szemben is érvényesíteni bírják a hazaellenes érületet s így még az egyházi főhatóságok jó szándéka és hazafias érülete sem nyújt elegendő biztosítékot ezen iskolák hazafias nevelésére;

Minthogy továbbá ezen iskolák még az országos törvényeknek sem felelnek meg; mert tanítóik nagyrésze magyarul nem tud, s a magyar nyelv tanítása ez iskolákban meg nem felel a jogos várakozásnak, sem a szerb lakosság jól felfogott érületeinek.

S minthogy végül Versecz város hazafias érülmű polgársága nem tűrheti el még annak látszatát sem, hogy hazaellenes irányzatot támogat s anyagi áldozatokkal teszi lehetővé, hogy a város kebelében a hazától idegenkedő polgárokat neveljenek:

indítatva érezk magunkat arra, hogy a törvényhatósági közgyűlésnek a gör. kel. szerb felekezeti iskolák segélyezésének megvonását hozzuk javaslatba.

Törvényhatóságunk jövő közgyűlése elé természetesen nagy kíváncsisággal tekint városunk polgársága, s a városatyák magatartásától függ, hogy az a régi anomália megszüntetessék, s elemi népoktatásügyünk — különösen szerb ajkú polgártársaink javára és előnyére — egy hatalmas lépést tegyen az előhaladás útján.

NAPI HIREK.

József. Királyi herceg ő fensége, mint a m. kir. honvédség főparancsnoka f. hó 22-én este városunkba érkezik. 23-an megvizsgálja a verseczi 7-ik honvéd gyalogezredet és 24-en Oraviczára utazik.

Zmejanovics püspök. A mint értesülünk, Zmejanovics Gabor verseczi gör. kel. szerb püspök megerősítése már megtörtént; az új püspök felszentelése július 11-én megy végbe Kar-

Detmeltől, a ki Nizzaban töltötte a telet, ellopták a szivarok két királynőjét. Az öreg nagy díjat tűzött ki a tolvaj kézrekerítőjének, de eredmény nélkül.

Már a nyáron történt, hogy valami szivességet tettem egy a versenyekre ide rándult angol trainer-nek. A trainer akkor egy szivart hozott nekem halaja jeléül.

— Tudom, hogy on szereti a jó szivart, és azt hiszem, ez nagyon különös fajta lehet. Egy jockey-től kaptam, nem tudom, hogy ő honnan szerezte. . .

A szivar lepecsételt, vastag üvegesöbe volt zárva, a derekán at selyemszalag volt kötve, a szalagon ez szót olvastam: Luna! Térdeim inogni kezdek, a hajam égnek meredt: Luna, a szivarok Shakespeare-je, a szivarok Mont-Blanc-ja, a szivarok égiteste, a kezeim közt volt. . .

Elszivtam Luna-t. Egy hétig készítettem rá, különös diétával, aztan a kaszinó egy külön szobájában egyedül megvacsoráztam, megittam egy csésze fekete kávét és rágyujtottam Lunára. Vagy tíz szippantást tettem. Nem írhatom le, hogy mit éreztem, fizikai jóléttel párosulva. Boldog voltam, büszke és nyugodt, megneveltem, megtisztultam. . . Szerettem volna, ha a világ most megakadna és minden úgy maradna, a mint van. Ne lenne se tél, se nyár, se éjszaka, se nappal és én itt ülhetnék mindig egyedül a kulonszobában és az idők végtelenségén át szivhatnám Lunát-t. . .

Mondom: vagy tíz szippantást tettem. Ekkor valami rettenetes csörömpölés riasztott föl ábrándozásomból. . . A pincés az ölembé ejtett egy csomó tányért. . . Felugrottam a helyemről és Luna kiesett a kezemből. . . Rémultem kaptam utána, de már későn volt: a pincés rátaposott a cipő sarka alatt, fájdalmasan szerzelve, összetiporva, szétmállva, megbecstelenítve. . .

Ha végigszivhattam volna Lunát-t, most nem volna semmi bajom. A lelkivilágom egy tökéletes emlékekkel gazdagodott volna és az

lócán. Installációjának időpontját még nem állapították meg.

Királyi kitüntetések. A király Tellecsky Kristóf nagyikikindai polgármesternek az arany érdemkeresztet, Berlován Márkó alibunári községi bírónak pedig az ezüst érdemkeresztet adományozta.

Az orosz czár ajándéka a verseczi gör. kel. szerb főesperesnek. Milits Zsiva gör. kel. főesperes az orosz czár pár megkoronáztatása alkalmából szintén Moszkvában volt, ott egyházi funkciót is végzett. Az orosz czár ezért díszes egyházi ruhákkal, arany keresszettel és láncczal jutalmazta meg. Az ajándék értéke közel 2000 ft.

A verseczi m. kir. állami főrealiskolánál az évfáráó vizsgálatok kövekező sorrendben fognak megtartatni. Junius 17. délelőtt. I-ső oszt.: magyar, német nyelvből és földrajzból. V-ik oszt.: magy., német és francia nyelvből. Junius 18. délelőtt. II-ik oszt.: magyar, német nyel. és földrajzból. VI-ik oszt.: történelem, vegytan és természetrajzból. Délután. IV-ik oszt.: magyar, német és francia nyelv és történelemből. Junius 19. délelőtt. III-ik oszt.: magyar, német, francia nyelv és történelemből. VII-ik oszt.: történelem és természetrajzból. Délután. V-ik oszt.: történelem, természetrajz és vegytanból. Jun 20. délelőtt. I—VII-ik oszt.: hittani vizsgálatok. Jun 22. délelőtt. I-ső oszt.: számtan, mértan és természetrajzból. VI-ik oszt.: magyar, német és francia nyelvből. Délután. VII-ik oszt. magyar, német és francia nyelvből. Junius 23. délelőtt. II-ik oszt.: számtan, mértan és természetrajzból. IV-ik oszt.: számtan, mértan és vegytanból. Délután. V-ik oszt.: számtan és mértanból. Junius 24. délelőtt. III-ik oszt.: számtan, mértan és fizikából. VI-ik oszt.: számtan és mértanból. Délután. VII-ik oszt.: számtan, mértan és fizikából. Junius 25. délelőtt. Rendkívüli tantárgyak: latin és szerb nyelvből. Junius 27. Majális a főrealiskolai ösztöndíjalap javára. Junius 29. Záró ünnepély.

Koronázási ünnepély a főrealiskolában. Lékemelő hazafias ünnepélyt rendezett a mult Hetfőn állami főrealiskolánk tanári testülete és ifjúsága. A dísztermű szolgáló és izlésesen fel-díszített tornateremben nagyszámú és előkelő közönség jelent meg. Az ünnepi szónoklatot Waldherr Jozsef főreal. isk. tanár tartotta, ékes szavakban ecsetelvén az ünnep jelentőségét. Szavaltak: Billek Karoly és Tokin Márk tanulók. Közben az ifjúsági énekkar Sző-

élvező-képességem skálája óriás módon megnövekedett volna. Jobb, bölesebb és boldogabb ember volnék ma. Így azonban csak egy rettenetes diszakkord emléke él bennem, mely folyton vad rezgésben tartja az idegeimet. Mintha télen a melegágyból jeges vízbe dobnának és mintha ráadásul ezer kés hegyével nyikorogva végigszántanának ezer porcellan tanyéron. Ez a félelmetes zürzavar az idegeimben meg fog olni, ha nem segítesz rajtam. . .

— Es hogyan segíthetnének rajtad? — kérdeztem elcsodálkozva.

A beteg hosszan tekintett rám, a szemében csodálatos tűz égett.

— Ha megszerzed nekem Sol-t! Mert meglehet, hogy az, a ki ellopta, nem szivta még el. Keresd, kutasd, köröztesd, a lapokban. . . Csak Sol tudná velem elfeledetni Luna-t. Ó még dicsőbb, még fenségesebb, még magasztosabb az ikertestvérénél. . . Ó, csak ő adhatja nekem vissza a békét és a boldogságot. . .

— Talán megpróbálnád másféle szivarral? — szoltam, a zsebemben levő brittanikák után nyulva.

— Nem! — kiáltotta dühösen a beteg. — Utalok, megvetek minden szivart, csak Sol-t akarom, Sol-t!

A főorvos hozzánk lépett és én sietve bucsúztam el a betegtől. Előbb megígértem neki, hogy keresni fogom a szivarok királynőjét és megegyeszer visszafordultam. A beteg fölemelt karral állt a délutáni verőfényben.

— Sol-t-akarom! Hozzatok nekem Sol-t!

Elszomorodva értem ki az utcára és elhatároztam, hogy nem törődöm Sol-al. Minek is? Ha megszerezhetném Litvaynak, a mi pedig nem valószínű, tíz perc alatt mégis elfusztolné. Boldogság ez? Ambar — ha így vesszük — a mit más emberek boldogságnak neveznek, az néha még annyi ideig sem tart, mint egy jóféle szivar. . . Tehat mégis keresni fogom Sol-t.

Herczeg Ferencz.

rényi J. tanár szakavatott vezetése mellett hazafias dalokat énekelt. Az ünnepély példás rendben és kitoró lelkesülés közepén folyt le.

Érettségi vizsgálatok. Magy. kir. állami főreáliskolánkban holnap Hétfőn, és folytatólag kedden fognak megtartatni a szóbeli érettségi vizsgálatok. Mint miniszteri biztos Dr. Siposs Arpad a nagyváradi kir. jogakadémia nyilvános rendes tanára szerepel. A vizsgálatot tevők száma 12.

Vizsgálatok sorrendje közs. elemi népiskoláinkban. A Külső népiskola. Hétfőn június hó 15-én délelőtt I. leányoszt.: tanítónő Beierle I. k. a., közs. küldött iskolászéki tag Müller Oszkár. II. leányoszt.; tanítónő Wettl Anna k. a., iskolasz. tag Lederer János. Délután I. fiuoszt.: tanító Wätz Nandor, k. iskolasz. tag Schönborn Keresztély. II. fiuoszt.: tanító Schmitz Vilmos, k. iskolasz. tag Ditsch Péter. B. Belvárosi fiunépiskola. Kedden június hó 16-án délelőtt I. oszt. a): tanító Stüber Antal, k. iskolasz. tag Greszler Gyula. I. oszt. b): tanító Grünwald Bódog, k. iskolasz. tag Hemberger Bálint. II. oszt. a): tanító Schifnoszka Manó, k. iskolasz. tag Morlin József. II. oszt. b): tanító Bredurán Miklós, k. iskolasz. tag Dr. Sidon. Délután III. oszt. a): tanító Fertig Karoly, k. iskolasz. tag Dr. Seemayer Károly, III. b): tanító Michler Károly, k. iskolasz. tag Seemayer Ferencz. III. c): tanító Wätz Ferencz, k. iskolasz. tag Lederer János Szerdán június 17-én délelőtt IV. oszt. a): tanító Boiger Karoly, k. iskolasz. tag Dr. Demetrovics. IV. b): tanító Milleker Bódog, k. iskolasz. tag Rittinger Ede. V. és VI. oszt.: tanító Burghardt Imre, k. iskolasz. tag Braichler Nándor. C. Belvárosi leány-népiskola Szerdán június hó 17-én délután I. oszt. a): tan. Bonfilia t. nővér, iskolasz. tag Müller Oszkár. I. oszt. b): tan. Harlindis t. nővér, iskolasz. tag Neukomm Gyula. II. oszt. a): tan. Arsenia t. nővér iskolasz. tag Rottler Ferencz. II. oszt. b): tan. Willibalda t. nővér, iskolasz. tag Schönborn Keresztély. Pénteken június hó 19-én délelőtt III. oszt. a): tan. Efrema t. nővér iskolasz. tag Grünwald Gellert. IV. oszt. a): tan. Gregoria t. nővér, iskolasz. tag Morlin József. Szombaton június hó 20-án délelőtt IV. oszt. b): tan. Ernészine t. nővér iskolasz. tag Dr. Seemayer Károly. V. és VI. oszt.: tan. Magdolna t. nővér, iskolászéki tag Lederer János. Delu. zenevizsga a fiúknál: zenetanító Daum Otto, iskolasz. tag Müller Oszkár. Vasárnap június hó 21-én fél 9 orakor, Te Deum és bizonyítványok kiosztása. A vizsgák délelőtt 8 orakor és delután 2 orakor kezdődnek.

Zárvizsgálatok. A városi polgári leányiskolában az évi zárvizsgák június 22. és 23-án tartatnak nagys. Sebesztha Károly, tanfelügyelő és kir. tanácsos elnöke alatt.

A Gerő-féle nyilvánossági joggal felruházott magán elemi népiskolában az évzáró vizsgálatok f. é. június hó 20-án szombaton reggel 8 és délután 2 orakor kezdődnek, melyeken minden érdeklődőt és tanügy-barátot szívesen látunk.

Hangverseny. Szávits opéraénekes a freiburgi hercegi opera tagja a múlt csütörtökön Soos Gizella k. a. továbbá Sternberg G. Lazarevits V. Brassovan G. Zacharovits P. Bugarszky M. Varolav S. és Pichert E. közreműködése mellett hangversenyt rendezett a városi kert vendéglőben. A hangversenyező igen jó orgánummal rendelkezik, énekei élvezetesek voltak, a többi szereplők közül különösen Soos G. tünt ki bájos megjelenésével és művészi zongora játékaival. Sok tapsot aratott Sternberg G. is, a mi hegedű virtuózunk. Pichert karmester szokott ügyességével végezte a kíséretet.

A hazafias polgárság figyelmébe. Széles nagy magyarország minden tájáról, ezer és ezer ember randul fel Budapestre a kiállítás megtekintésére. Mindenfelé akadnak egyes fáradságot nem kímélő férfiak, kik a tömeges felrándulást előkészítik, a jóakarátú de segítség nélkül eligazodni nem tudó egyszerű népet biztatják, őket összegyűjtik, s lehetővé teszik, hogy a szegényebb néposztály is megtekinthesse nemzeti kiállításunkat, ezt a mi méltó büszkeségünket; megismerje a fővárost s a látottak és tapasztaltakból hazafias lelkesedést merítsen. Lapunkban már pár hét előtt vezércikkben hívtuk fel hazafias lakosságunk szövívőit, az egyletek és társulatok vezeregységét, hogy e tekintetben közreműködjenek s a tömeges felrándulást előkészítsék. Felhívásunknak már eddig is meg volt a maga eredménye a mennyiben, az iparos egyletek körében megindult a mozgalom, földmivelő népként — ami derék okonómusaink — tömegesen jelentkeznek lapunk kiadóhivatalában s előjegyeztetik magukat. Ha par száz

jelentkező van, a költség személyenként az oda- és visszautazás, lakás (a barakkokban) koszt, belépés a kiállításra 2 nap tartózkodás alatt 5—6 frtból kikerül, illetőleg annyiban van megállapítva. A kiállítás igazgatósága minden tőle telhetőt elkövet arra nézve, hogy a nép előnyökben részesítesse. Felhívjuk tehát ismételtén városunk hazafias lakosságának műveltebb és népszerű elmeit, hogy népként a dolgot megmagyarázzák, őket buzdítsák és lelkesítsék: Részletes felvilágosítással lapunk szerkesztősége szolgál. A részvétellel jelentkezni lehet lapunk kiadóhivatalában. (Kirchner-féle kereskedés, az Andrássy sétátér sarkán).

A Dreptatea szerkesztője. Az ő felsége által június 8-án megkegyelmezettek közt van dr. Branistye Valér, a „Dreptatea“ volt szerkesztője is, a kit nemzetiségek és a hatóság elleni izgatás vétségének elkövetése miatt 2 évi foghazra ítélték. Branistye ezen büntetéséből 14 hónapot ült le.

A verseczi iparos-dalkör f. hó 7-én, ritka szép és sikerült dalestélyt rendezett a Thierfele vendéglőben. Waldherr József tanár nyitányul gyönyörű szép magyar és német beszédet mondott, melyben a jelenlevő közönségnek a millenium és a koronázási ünnepély jelentőségét magyarázta. Beszédé közben a jelenlevők dörgő éljenzésbe tötek ki. A beszéd után felgördült a függöny és remek szép élő kép tárult a jelenlevők szeméi elő: szeretett királyunk mellszobra, jobbról és balról egy-egy angyal, a mellszobor mögött pedig Hunnia állott, kezét áldásra tartva a király fején. A közönség ajtatosan nézte a megható képet és a kezek önkéntelenül kulcsolódtak össze, hogy Isten áldja meg továbbra is szeretett királyunkat és a magyar nemzetet. — Ezt követte a Keller F. karmester által vegyeskarra és zenekiréretre átdolgozott Erkel-féle „Hymnus“, mely lelkesítően hatott. Utána a műsor többi számai, melyeket a derék, jól iskolázott énekesek és énekesnők igen jól adtak elő. A női énekkar tagjai magyar nemzeti ruházatban jelentek meg, a férfiak pedig nemzeti színű szalagokkal voltak díszítve. A musoronkívül Rebernig Ella kisaszony (Steierdorfról) kellemes szoprán hangjával több dalt énekelt és a halás közönség élénk, hosszantartó tapssal jutalmazta az énekesnőt. — Hangverseny után tánc volt és a fiatalság reggelig hodolt Terpszichorének.

A helybeli iparostanoncziskola növendékeinek műnelyi munkából ma vasárnap kiállítás rendeztetik a községi elemi népiskolák rajztermében. — A kiállítás egész délelőtt megtekinthető. Délután az egyes osztályokban lesznek az évzáró vizsgálatok.

A hódoló felvonulás alkalmával városunkból is nagyon számosan voltak fent Budapestén, s különösen gyönyörködtek a mi banderistáinkban, kik ugyancsak jól festettek s pompásan ülték meg nemes paripáikat.

Milleniumi ünnepély. A helybeli munkás dalárda ma 14-én az Adler-féle jégpinczeben (a honved kaszárnya mellett) hazafias ünnepélyt rendez, hazánk ezredéves fenállásának emlékeztetere. A műsoron több hazafias dal szerepel. Este tüzi játék. Kivonulás fél 2 orakor az Adler-féle szállodától. Belepti díj 30 kr. A hazafias ügy érdekében kívánatos, hogy a munkások ezen mulatásának sikerét az intelligencia is támogassa. A derék munkások pedig ezen szép elhatározásukért méltán megérdemlik az elismerést.

Aranygyögyűrű veszett el — nagy valószínűséggel a tengerparton ut meszes utcai és a 49 számú ház közti részen. A becsületes megtaláló sziveskedjék azt a fehértemplomi út 49. sz. házában — illő jutalom mellett átadni.

Külföldre szóló utazási ösztöndíj. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közönségre teszi, hogy a kereskedelemügyi kir. miniszter ez évben is 300 frtos utazási ösztöndíjat szándékozik adományozni egy törekvő és kellőleg képesített, iparos pályára készülő ifjunak a temesvári kamara kerületéből, oly célból, hogy külföldre utazva, ott szakismereteit fejlessze és azokat később itthon a hazai ipar érdekében hasznosítsa. Pályázni szándékozik felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott kérvényeihez folyó évi június hó 20-ig bezarolag a temesvári kereskedelmi és iparkamarához nyujt-ák be. A kérvény a kereszteleési vagy születési bizonyítvánnyal, a végzett tanulmányokról szóló bizonyítvánnyal, végül erkölcsi magaviseletüket tanúsító politikai hatóság bizonyítvánnyal szerelendő fel. A kérvényben továbbá előadandók családi viszonyai, az általa választott pályá gyakorlati kore, végül nyelvismeretei és a szan-

dékba vett külföldi ut terve. Azon folyamodók, kik a temesvári kereskedelmi kamara (Temes, Torontál és Krassó-Szörény megyék) területén születtek vagy ott illetőséggel bírnak, egyébként egyenlő, képesítés mellett a többi folyamodókkal szemben elsőbbségben részesíttetnek a kamara részéről a miniszter elé felterjesztendő ajánlatnál.

Ezer idegenajku kis diák. Egy rövid hét fordultával igazán szép és utánzást érdemlő eseménye lesz a kiállításnak. Mint már több ízben jeleztük, ezer, tőlünk nyelvben és nemzeti-ségben idegen kis deákat visznek fel egyszerre a fővárosba, egész apró gyerekeket, hogy már most meglássák magyar hazájuk fővárosát és azt a nagy fényességű pompát, a melyet a nemzet ezeréves fennállásának ünnepére összehordott. Már régebben szaztagu bizottság alakult Torontálmegyében nagyobbára buzgó tanfériakból, a kik arra szövetkeztek, hogy összehozták az ezer résztvevőt ehhez a szép kiránduláshoz s maguk vezetik fel őket a kiállításra. Fáradozásukat a legfényesebb siker koronázta s ma már az ezer gyermek felrándulása biztosítva van, már mindannyian erősen készülnek a felutazásra, tanulják a Himnusz s azokat a hazafias dalokat, melyekkel a fővárost üdvözölni fogják. Az ezer gyermek, 800 fiú és 200 leány, e hónap 15-én indul utnak Budapestre. Mind elemi iskolás vagy ipar- és földmives iskola tanulója, s a legidősebb még nincsen túl a tizenharmadik éven. Hatféle nemzetiségűek, csak magyar születésű nincsen köztük de azért majdnem valamennyi beszél magyarul. Horvátok, szerbek, tótok, oláhok, bolgárok és németek. A szervező bizottságból Steinbach Antal tanfelügyelő elnök és Molnár József pancsovai tanító, titkár kíséri őket. Lesz velök ezenfelül még 75 tanító és 3 orvos. A kis diákok három napig maradnak Budapestén, hogy ott minden nevezetes dolgot megnézhesse. A tömeg-szállásokon fognak lakni s ott is kapnak teljes ellátást. Azonfelül a mit a többi kiránduló nem kap, nekik még reggelenkint főlöstökömet is adnak.

Szerkesztői levelezés.

S. A. Ungvár. A dolgot annak rendje és módja szerint elintéztük. Levélben többet.

K. s. Jelenleg Karlsbádban van. Eppen előtte való nap utazott el, nagy nyugtalanságban hagyva a sereget, mely sietett sürgönyözni Eddigélé nem teljesen biztos, hogy meg e hónapban kerül-e tapétára.

L... i Nagy-Röcze. Nagyon sajnálom, hogy a legnagyobb igyekezet mellett sem találkozhattunk. M - a szintén fent volt.

Irodalom.

Egy aranyat egy magyar szóért. A Palágyi Menyhert szerkesztésében megjelenő „Jelenkor“ heti szemle újból pályázatot hirdetett harmincz idegen szónak egyenértékű magyar kifejezéssel való pótlására. Ezek a szók a körvetkezők: markans, illuzorius, naiv, fantasztikus, imponálni, jargon, bürokrata, dilemma, szalon, kuplé, paradoksz, bizarr, groteszk, burleszk, trivialis, parv, kovenczionális, apokrif, lojális, verzió, továbbá pöz, sablon, tabló, panorama, bazár, katasztrófa, szuggerálni, politika, diplomata, trenirozni. Az új pályázat határideje már június 15-ikén jár le. A pályamunkák a „Jelenkor“ szerkesztőségéhez, Budapest, József-utca 81. címelve küldendők.

Jubiláló százesztendő könyvkereskedés! Az orszagszerte ismert Lampel R.-féle (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedés és kiadóhivatal, Budapestén) Andrássy-út 21 szám), ezidén a milleniummal egyidejűleg — üli meg százesztendő fennállásának a mai kereskedői világban igazán ritka, szép ünnepét. Ez alkalomból a tekintélyes magyar czég mely az ezredéves országos kiállításra is annak öt csoportjában vesz részt, eddig megjelent kiadványairól egy illusztrált katalogust bocsát közre. E gyönyörűen és francia módra kiállított könyvjegyzék tudományszakok szerint van rendezve s végén betűsoros czimmutatóval ellátva. Benne van a Lampel-Wodianer czég története is. A mellé adott tudományszakok szerinti statisztikai kimutatásból érdekes megtudnunk, hogy a magyar tan- és ifjusági irodalom körül nagy érdemeket szerzett kiadóczég ez időszert nem kevesebb, mint 1495 kiadvánnyal 1769 kötetben s ez azonfelül igen számos térképpel, szemleltető képpel, rajzmintával stbvel gazdagította irodalmunkat.

A délmagyarországi természettudományi társulat közlönyéből, melyet Dr. Gáspár János és Dr. Neubauer Henrik ritka szakavatottsággal és ambícióval szereztek, a múlt napokban jelent meg a XX-ik évfolyam 1-2. kettős füzet. A 80 lapra terjedő füzet gazdag tartama a következő: Temes-vármegyei buzák elemzése, Dr. Gáspár J. tanártól. A Duna és Maros közén 1894 évben huszonegy helyen eszközölt phytphaenologiai észlelés rovatos kimutatása, Véber Antaltól. Az erdő, Hanusz Istvántól. A fogászat egyik modern ága, az aranykorona és hidmunkálatok, Dr. Áldor Gyula fogorvostól. Temesvárott A Röntgen-féle fénysugarak, Dr. Gáspár János tanártól. A bálványosi méregbarlang, Dr. Gáspár János tanártól. Kisebb közlemények. Tarsulati ügyek.

Vettük egyik kedvenc műünket, a Szavaly-Baróti féle „Magyar nemzet története“ című millenáris nagyszabású irodalmi vállalat 39-ik füzetét, melylyel a szép és örökbecsű munka második kötete leli befejezését. Szerzők e kötettel Magyarország történetének a vegyes házakból származott királyok korszakát — hazai történelmünk egyik legkimagaslóbbát, de egyszersmind leggyászosabbát is fejezik be, az e korszakbeli köz- és műveltségi állapotoknak rendkívül érdekesítő eszteléstük bezárván a középkori építészettől, különösen az egyházi műemlékek s a művészeti viszonyok eleven bemutatásával s méltán mondhatják szárszavaikban, hogy e kor, bár mindössze csak kétszázhuszonöt évre terjed, eseményekben talán legváltozatosabb korszaka a magyar történetnek. Elején és végén szomorú kép tájul elénk: a bomlásnak indult s a végpusztulás örvényének szélére jutott nemzet képe. De ezzel szemben a korszak derekán hazánkat a hatalom és diesség oly magas fokán szemlélhetjük, a melyre sem azelőtt, sem utóbb nem emelkedett. E kötetzáró füzet mellé van adva a czimlapja, a terjedelmes tartalomjegyzék és a II-ik kötetben foglalt 250 szövegkép és 10 műmellékletnek a jegyzéke. A 39 füzet képdíszében gyönyörködve, mind-egyik előtt egy pazar arany- és színyben tündöklő corvin codex-ek a czimlapja ragadja meg figyelmünket abban a szemképrázoló művészi kivitelben, melyet Attavante kezére vall s a corvin codexnek megadja megbecsülhetlen értékét. Különös figyelmet érdemel az, hogy e pompás czimlap is a kiadók Wodianer F. és fia budapesti nyomdai műintézetéből került ki. A többi műmelléklet és illusztrációk a következők: Műmelléklet: Egy corvin-codex czimlapja. Képek: A pozsonyi főegyház, a ferencziek templomának tornya Pozsonyban, Vörös márványkő-törredék Mátyás király budai valótjárójáról, A bártfai városház homlokzata, A haldokló szűz, A prágai Szt. György szobor, Otárkép a szebeshelyi székesegyházban. Falfestmény-részlet a vajda hunyadi várban.

Közgazdaság.

A trieszti általános biztosító társaság (Assicurazione Generali) mált hó 29-én tartott 64-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1895. évi mérlegek. Az előttünk fekvő igen terjedelmes zárszámadást 54 oldalra terjed és számos rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. A mérlegek valamint a nyereség és veszteség szám-lák már az 1896. márczius 31-iki oszt. miniszteri rendelet értelmében vannak felállítva. Az évi jelentésből látjuk, hogy az életbiztosítási osztály díjtartaléka 1895. évi december 31-én 3.519.501 frt 41 krral 45.231.976 frt 76 krra emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 177.718.755 frt 13 krt tettek ki, míg az év folyamán bevett díjak 7.402.467 frt 03 krra rugtak. A tűz- és szállít-mánybiztosítási ágakban a díj és illetékbevitel 10.435.513 frt 31 kr. volt, miből 3.058.827 frt 06 kr., mint kártartalék, minden tehertől m-nten, a jövő évre vitezletett át. A jövő években esedékessé való díjkötelezvények összege 31.142.823 frt 06 krra emelkedett. Károkért a társaság 1895-ben 9.218.277 frt 67 krt folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített karfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 281.357.598 frt 61 krti igen te kintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártéri-tési összegből hazánkra 52.626.274 frt 37 kr. esik, mely összeget a társaság 162.059 káresetben kifizetett. Az értékpapírok értéksökkenése, mely az év végével az alacsony árfolyamok folytán beallott, egyéb rendelkezésre állott ös-szegekből kiegyenlített úgy, hogy az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék változatlanul 2.282.011 frt 44 krti ös-szeggel új számlára átvihető volt. Azonfelül azon-ban még az idej nyereségből 500.000 frt egy az árfolyam ingadozása fedezetére szolgáló kü-lön tartalék számára átutaltatott úgy, hogy az egész árfolyam tartalék 2.782.011 frt 44 krra szaporodott. Az alapszabályszerű nyereség tar-talékkal, mely a részvénytőke felét teszi ki, az összes nyereségtartalékok 5.487.011 frt 44 krra rugnak. A társaság összes tartalékjai és alap-jai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idej átutalások folytán 58.071.673 frt 84 krról — miután a viszontbiztosítási tartalék kivételével — 61.051.211 frt 83 krra emelkedtek. Ezen értékekből több mint 15 millió magyar értékekre esik. Az elért tiszta nyeresémből a társaság osztalékkul, részvényenkint 136 frtot aranyban, vagyis 340 frankot fizet.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. Május 1-től.

Érkezés Fehértemplomból:
4.54 reggel, 11.15 délben, 5.47 este.
Indulás Temesvárra:
4.59 reggel, 11.20 délben, 6.10 este.
Érkezés Temesvárról:
8.27 reggel, 4.36 délután, 10.23 este.
Indulás Fehértemplomba:
8.37 reggel, 4.44 délután, 10.28 este.
Érkezés Becskerekéről:
6.50 reggel, 6.06 este, 11.59 éjjel.
Indulás Becskerekre:
5.15 reggel, 8.53 reggel, 6.45 este.
Érkezés Kubinból:
8.17 reggel, 5.28 délután.
Indulás Kubinba:
8.45 reggel, 4.50 délután.
Indulás Jaszenováról Oraviczára:
9.25 reggel, 5.30 délután, 11.05 este.
Indulás Oraviczáról Jaszenovára:
8.40 reggel, 3.15 délután, 2.35 éjjel
Indulás Temesvárról Aradra:
8.20 reggel, 2.00 délben, 9.10 este.
Indulás Vojtekről Ném.-Bogsánra:
7.30 reggel, 3.40 délután, 9.25 este.

Nyilttér.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japani, chinai, s. a. t. a leg-ujabb mintazattal és színekben, u. m. fe-kete, fehér és színes Henneberg se-lyemet 35 krtól 14 frt. 65 kr. méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott da-maszot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintazattal s. a. t. a megrendelt arú postabér és vám-mentesen a hazhoz szállítva mintákat pos-tafordultával: küld Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, es levelező lapokra 5 kros bé-lyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt meg-rendelések pontosan elintéztetnek.

Krondorfi savanyuviz.

Stefania trónörökösne forrás,
kitünő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.
Verseczen minden fűszerkereskedésben kapható.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag ki-tüntetett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — so-k utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam hogy azo-kon czimjegyeimet modositom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegy-ként a budapesti iparkamaránál.

SÓSORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: **oszos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benulások, zsugorok stb. ellen;** de különösen a **bedörzsölés kenő-gyuró gyógymód-nál (massage)** igen jó hatásúnak bizonyult. **Fogtisztító szerül** is igen ajánlható, a menyhíven a **fogak fényét elősegíti, a fog-hust erősíti és a száj tiszta, szagtalan ízt nyer a szesz elpirólása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is a haj-idegek erősítésére, a fejkorpaképződés meg akadályozá-sára és annak megszüntetésére.**

Ára egy nagy üveggel **90 kr.** egy kisebb üveggel **45 kr.**

Brázay Kálmán

Budapestben, IV. kerület, Muzeum-körút 23. szám.
Kapható Verseczen: Braichler F. C., Hack Róbert,
Fuchs János, Hofman testv., Reinfeld S., Obrádo-vics M. Z. Unger J., Weifert Guszt.

Meghívó.

A „verseczi korcsolyázó egyesület“ f évi június hó 18-án délután 1 órakor a „Milleker“-féle szállodában rendkívüli köz-gyűlést tart, melyre tisztelettel meghivatnak a tagok.

Tárgy:

Az alapszabályok megváltoztatása.

Verseczen, 1896. évi június hó 13-án.

Janell József,
elnök.

Grünwald Bódog,
titkár.

1683. szám — 1896.

Hirdetmény.

Az 1896. évre megallapított IV. oszt. ke-reseti adó kivetésű lajstrom a tekintetes m kir. pénzügyigazgatóság 31881. sz./VII 1896. kör-rendeletével lekultetvén, az 1883. évi 44 t. cz. 16. §-a értelmében folyó évi június hó 15-étől június hó 22-ig a városi adóhivatal helyiségé-ben közszemlére kitétetik.

Azon adózok, kik az illető adó kivetésű lajstromban megallapított adónemmel már a mult évben megrova voltak a lajstrom kiköte-létől számított 15 nap alatt azon adózok pedig, a kik a kivetési lajstromban megallapított adó-nemmel most első ízben rovattak meg, az adó-könyvecskéikbe történt bejegyzés napját követő 15 nap alatt kötelesek esetleges felszólamlásai-kat alulirt városi adóhivatalnál annál bizonyo-sabban benyújtani, mert később benyújtott fel-szólamlások figyelembe vétetni nem fognak

Városi adóhivatal Versecz 1896. évi ju-nius hó 11-én.

Bodry,

városi tanácsnok, mint adóhivatali főnök.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbá-lásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörz-ölesként alkalmaztatik köz-szövenynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél es az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrab-ban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gya-korta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. es 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főrkár: Török József gyógy-szerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbörtüki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ vedjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. es társa, csisz. es kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thuringia).

Melléklet a „Délvidék“ június hó 14-én megjelent 24-ik számához.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

KIADÁS.

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-száma az A mérleghez. Elemi- és baleset-biztosítási ág 1895.

BEVÉTEL.

	forint		kr.			forint		kr.	
I. Kárkifizések (a kár felvételi költségekkel együtt):									
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2712341	27							
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	607561	23							
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	163	24							
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	143872	31	3463878	75					
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):									
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesem törlesztve)	35016	44							
2. Juttatások	85297	18							
3. Folyó igazgatási költségek	84608	55	1704112	17					
4. Adók és illetékek			386983	01					
III. Leírások és egyéb kiadások:									
1. Leírások kétes követelésekre	2869	76							
2. Egyéb kiadások: Járulékok és kamat a hivatlanokk ellátási pénztárába	65905	21	68864	97					
IV. Tartalék függő károkra:									
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	348186	17							
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	285680	06							
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	420								
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	50941	52	682237	76					
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:									
a) Díjtartalék	2943668	39							
b) Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	215178	67							
c) Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	111773	46	3170690	52					
2. Tőkésített nyereségtartalék	1312500								
3. Értékpapírok arflyamtartaléka	1027514	77							
4. Kétes követelések tartaléka	40000		2380014	77					
VI. Évi üzleti nyereség			833751	54					
Összesen:			18690243	48					

Nyereség- és veszteség-száma a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1895).

	forint		kr.			forint		kr.	
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:									
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	2415325	11							
2. Elelési esetére szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	490480	92							
3. Járadékfizetések	141911	68	3047697	71					
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét			704184	97					
III. Osztalék-fizetések biztosítottaknak			106890	78					
IV. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):									
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	38622	89							
2. Szerzési költségek (törlesztve)	301885	24							
3. Folyó igazgatási költségek	548997	11							
4. Behajtási jutalékok	125317	16							
5. Orvosi költségek	58280	58	1070482	92					
6. Adók és illetékek			86768	51					
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kétes követelésekre			9803	70					
VI. Függő károk tartaléka:									
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	269410	56							
2. Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	201700	05							
3. Járadékfizetések	1765	83	472876	44					
VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:									
a) Díjtartalék									
1. Haláles. szóló és vegy. bizt., lev. viszontbizt. részét									
2. Elelési biztosítások, lev. a viszontbiztosítók részét									
3. Járadékfizetések									
b) Díjtartalék									
1. Haláles. szóló és vegy. bizt., lev. a viszontbiztosítók részét									
2. Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét									
3. Tőkésített nyereségtartalék									
4. Értékpapírok arflyamtartaléka									
5. Kétes követelések tartaléka									
6. A biztosítottak osztalékajlaja									
VIII. Évi üzleti nyereség			48430377	89					
Összesen:			54692106	84					

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1895. december 31-én.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
1	A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—	1	Alaptőke	2625000	—	2625000	—	5250000	—
2	Ingatlan birtok			4365898	85	4365898	85	2	Tőkésített nyereségtartalék	1312500	—	1312500	—	2625000	—
	a) Városi ingatlanok							3	Tartalékalap az értékpapírok arflyamtartalékjainak fedezésére	1027514	77	1254496	67	2282011	44
	b) Mezőgazdasági birtokok	1277600	—	—	—	1277600	—	4	Tartalékalap kétes követelések fedezésére	40000	—	40000	—	80000	—
3	Gazdasági termények	90582	56	—	—	90582	56	5	Díjtartalék folyó biztosításokra az A mérlegen	3170690	52	—	—	3170690	52
4	Építés alatt álló intézeti ház Pragában	—	—	606716	76	606716	76	6	Díjtartalék folyó biztosításokra a B mérlegen	—	—	41800598	56	41800598	56
5	a) Kölesönök a társaság életbizt. kötvényeire	—	—	5096609	69	5096609	69	7	Díjtartalék a B mérlegen	—	—	3431378	20	3431378	20
	b) Jelzálog által bizt., a felek halálakor felveendő tőkek	—	—	3000	—	3000	—	8	Tartalék függőben levő karfizetések az A mérlegen	682237	75	—	—	682237	75
6	Kamatkozó jelzálogilag biztosított tőke kölcsönök ingatl. nokra	80000	—	1988548	80	2068548	80	9	Tartalék függőben levő karfizetések a B mérlegen	—	—	472876	44	472876	44
7	Kölcsönök értékpapírokra	113647	87	—	—	113647	87	10	Osztalékajlaj javára	—	—	591404	46	591404	46
8	Allam- és más értékpapírok	4302392	60	37889057	88	41191449	48	11	A hivatlanokk ellátási pénztárában vagyona	713575	48	—	—	713575	48
9	Folyó kamatok	129202	54	2236355	51	3496557	05	12	Jelzáloghitelintézetek	—	—	—	—	—	—
10	Váltak a társaságban	253030	03	—	—	253030	03	13	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	769401	91	59169	40	828571	31
11	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	1414422	06	125857	99	1540280	05	14	Egyenleg az intézet főkönyvén számláján	12531	09	—	—	12531	09
12	Készpénzeslet az intézet igazgatóságánál és fiókjainál	437426	86	2422	72	461648	08	15	a) Hitelintézetek különböző címeken	428730	63	179875	48	608605	05
13	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	378324	20	41905	89	420230	09	16	b) Letétek kezeseg és biztosíték gyanánt	1536321	27	1036125	83	2572447	10
14	Maradvány az intézet főkönyvén számláiból	1145513	86	293472	06	1439015	92	17	A B mérleg folyó számlájának egyenlege	99277	80	—	—	99277	80
15	Maradvány az A mérleg t. számlájából (L. Teher)	—	—	99277	80	99277	80	18	Girard alapítvány	5029	47	—	—	5029	47
16	a) Adóssók különböző címek alatt	296456	38	4589	16	271045	54	19	Goldschmidt alapítvány	4977	50	—	—	4977	50
	b) Adóssók jelzálog-kö. esőnkre hátr. kamatokkal	2000	—	21018	96	23018	96		Besso József alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
	c) Letétek kezeseg és biztosíték gyanánt	1536321	27	1036125	83	2572447	10		Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
	d) Letét G. Schmidt alapítvány	3000	—	—	—	3000	—		Evi üzleti nyereség	833751	54	790142	92	1593894	46
	e) Besso József alapítvány	6000	—	—	—	6000	—		Összesen:	13273449	73	5356567	90	66837017	63
	f) Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—								
17	Bőrtárolt és vasszekrények a társaság összes hivatalában, cseglablak, papír- és nyomtatvány az összes raktárakban														
18	Előlegez. ft. jutalékok és szervezési költségek														
	Összesen:	1273449	73	5356567	90	66837017	63								

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.
 Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Baró Bruck Ottó, Romanin-Jacur Manó, Baró Morpurgo József, Segré V.
 A vezérigazgató: **Richetti Odón.**

Magyarországi vezérigazgató: **HEGEDŰS SÁNDOR**, igazgató-tanácsos. **ROTT JÓZSEF**, főnök.
 Az intézet hivata os helyis jai Budapesten, Dorottya-utca 10 szám alatt, az intézet sajtó házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigazgatóknál kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatként és élet-, tűz-, szállítvány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részv. társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset elleni biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A verseczi főigazgató,
Verseczi Takarékpénztár.
Fuchs János, ügynök.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

TRIESTER ALTAJANOS BIZTOSITO-TÁRSASÁG

INTERNATIONAL GENERAL ASSURANCE COMPANY LIMITED

Időpont	Leírás	Összesítés	Statisztika	Érték	Statisztika	Érték
1900
1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000